

Datum: 2019-01-25
Handläggare: Louice Norén
Direktr:
Diariennr: 2019.035 SBN

Samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till reviderad taxa vid upplåtelse av offentlig plats i Alingsås kommun

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 februari 2015, § 17 att föreslå Kommunfullmäktige att anta reviderade taxor för upplåtelse av offentlig plats i Alingsås kommun (Dnr 2014.458 TN).

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i sitt sammanträde den 1 april 2015, § 44 att återremittera förslaget till kommunledningskontoret med uppdraget att ta fram en analys över konsekvenser för näringslivet och attraktionskraften för innerstaden (Dnr 2015.135 KS).

Kommunstyrelsen behandlade ärendet på nytt vid sitt sammanträde den 17 augusti 2015, § 140 och beslutade att återremittera ärendet till Tekniska nämnden för omarbetning med inriktning att taxan ska medverka till att stärka innerstadens attraktionskraft.

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2015, § 66 att översända en reviderad taxa till Kommunfullmäktige för beslut.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet på nytt vid sitt sammanträde den 12 december 2016, § 244 och beslutade att återigen återremittera ärendet till Tekniska nämnden med uppdraget att redogöra skillnaderna mellan förslagen taxa och nuvarande taxa, att redogöra förslagets påverkan på nuvarande näringsidkare i stadskärnan samt att redogöra förslagets påverkan på verksamhet i ideell sektor.

Då en sammanslagning av Tekniska nämnden och Samhällsbyggnadsnämnden har skett från och med den 1 januari 2019, ansvarar nuvarande Samhällsbyggnadsnämnden för fortsatta hanteringen av ärendet.

Kommunen har rätt enligt lag att ta ut en avgift av den som får tillstånd från polismyndigheten att nyttja offentlig plats. Det kan till exempel röra sig om en uteservering, försäljning utanför butik, tillfällig bärförsäljning, evenemang som festivaler, musikframträdanden eller marknader, en byggnadsställning på trottoaren vid arbete på en husfasad, manskapsbodar eller upplag under ett grävarbete. I Alingsås kommun finns offentlig plats främst i Alingsås tätort och Ingared, vilka därmed berörs av taxan. Gällande taxa för uttag av avgift för offentlig plats i Alingsås kommun är från 1 juli 2012 och har inte ändrats sedan dess.

Samhällsbyggnadskontoret (fd tekniska förvaltningen) har under hösten 2018 och början av 2019 gjort en omfattande utredning och föreslår nu en ny reviderad taxa, där hänsyn har tagits till de punkter som Kommunstyrelsen angett i samband med återremittering av ärendet. Den reviderade taxan förslås gälla från och med närmast följande halvårsskifte efter kommunfullmäktiges beslut.

Förvaltningens yttrande

Förslaget innebär en uppdatering med rimligare avgiftsnivåer som tar hänsyn till både positiva och negativa verkningar för nyttjaren, övriga allmänheten och kommunen i stort. Syftet är att taxan ska vara skälig och lättförståelig för såväl den som betalar avgiften som för

kommunens handläggare. Det är även önskvärt att avgifterna bidrar till en bättre täckning av kommunens förvaltningskostnader som följer av en markupplåtelse. Totalt sett bedöms en mindre intäktsökning för kommunen med den föreslagna taxan, vilket även kan kompensera för inflation och kostnadshöjningar sedan den senaste taxeändringen.

För den enskilde näringsidkaren innebär förslaget i de flesta fall ingen omfattande förändring, kostnaden minskar något för vissa och ökar för andra. Vid tillfällen då avgift för upplåtelsen innebär mycket stora belopp, det avser svårdefinierade ytstorlekar och/eller en längre tidsperiod, kan kostnaden behöva bedömas från fall till fall i särskilt avtal. Ett exempel är Potatisfestivalen. Utgångspunkten är dock att bedömning av avgiftsnivå görs med taxan som grund.

Jämförelseexempel mellan gällande och föreslagen taxa har tagits fram för att påvisa effekterna av förslaget för näringsidkare och andra berörda. Dialog och förankring av förslaget har skett med näringslivsenheten på kommunledningskontoret. Dialog har även förts om generella principer kring förslaget med organisationerna Fastighetsägarna och Alingsås handel. Representanter från organisationerna ser positivt på att taxan tar hänsyn till de gynnsamma aspekter som vissa upplåtelser bidrar med för stadens trivsel, främst vad gäller uteserveringar och försäljning utanför butik samt att uppdelning av avgifter sker i hög- respektive lågsäsong. Vidare framhålls behovet av ett ökat helhetsgrepp kring förenklade och förbättrade processer vid själva tillståndshandlingen.

Jämförelse har gjorts med 12 kommuner i olika delar av landet med varierande storlek på huvudtätort och antal invånare för att få en så god bild som möjligt av alternativa taxor. Det kan konstateras att det skiljer sig kraftigt hur kommunerna valt att dela upp sina avgifter, vilket gör en fullständig jämförelse komplex. Generellt sett skiljer sig föreslagna avgiftsnivåer inte nämnvärt. Förvaltningen bedömer att den föreslagna taxan ligger på en rimlig nivå i jämförelse med övriga kommuner, sett utifrån Alingsås kommuns specifika förutsättningar.

Genom att sänka vissa avgifter och höja andra, återspeglas med ökad tydlighet om upplåtelsen skapar ett mervärde för allmänheten, näringsidkare och kommunen eller om den bidrar till en form av störning. Avgifter föreslås i de flesta fall sänkas något för nyttjaren vid upplåtelser som utgör ett trevligt inslag i stadsmiljön, bidrar till en levande attraktiv stadskärna och till att höja Alingsås varumärke i stort, för såväl kommuninvånare som för besökare och näringsidkare. Exempelvis rör det sig om försäljning utanför butik och uteserveringar under högsäsong.

För avgifter som rör evenemang har särskilt beaktande tagits till dess positiva verkningar för Alingsås kommun. Det finns dock ett behov även här att få mer rimliga avgifter jämfört med idag. Förslaget innebär därför att kostnaden kommer att sänkas för vissa evenemang och höjas för andra, beroende på hur stor yta som används och om evenemanget är inträdesfritt eller inträdesbelagt.

Upplåtelse för bland annat byggnadsställningar, container och upplag samt avstängningar av gatan kan behövas för renoveringar, byggnationer och fortsatt utveckling av staden. De bidrar dock ofta samtidigt till en tillfällig störning på den offentliga platsen. Framkomligheten kan försämrats för fotgängare, cyklister och/eller förare av motorfordon. Dessutom kan platsen påverkas negativt utseendemässigt och bli mindre trivsam att vistas på under upplåtelsestiden. En bedömning är att avgiftsnivåerna i gällande taxa för dessa upplåtelser ligger i underkant i förhållande till den störning som de orsakar. Avgifterna för dessa har därför höjts i förslaget och utformats för att i möjligaste mån utgöra incitament för att öka

nyttjarens effektivitet. Förhoppningen är att földeffekten blir kortare störningstider och i förlängningen inte någon större kostnadsökning för nyttjaren jämfört med dagens taxa.

Avgifter för specifikt avstängning av offentlig plats regleras idag enligt särskilda bestämmelser från 1 april 2006. Dessa avgifter uppdateras även nu och föreslås införlivas i taxan för upplåtelse av offentlig plats.

För verksamheter i ideell sektor (politiska organisationer, ideella föreningar, skolklasser och välgörenhetsorganisationer som har godkänts som 90-kontoinnehavare) tas även fortsättningsvis ingen avgift ut likt dagens nuvarande taxa.

Ytterligare förtydligande som läggs fram i förslaget är att avgifterna ska avse påbörjad dag, vecka eller månad, att tillstånd inte beviljas om avgifter för tidigare upplåtelse eller andra kostnader till kommunen inte är betalda samt att en översyn av taxan ska göras av kommunfullmäktige vart 3:e år för eventuella ändringar och tillägg.

Ekonomisk bedömning

Förslaget bedöms inte bidra till några ytterligare kostnader för kommunen. Förvaltningen bedömer dock att förslaget kan innebära en intäktsökning. Vid uträkning av beviljade tillstånd under år 2016 och 2017, med undantag för uppenbart avvikande och temporära upplåtelser (exempelvis Trafikverkets upplag vid byggnation av nytt vändspår), ger förslaget en ökning på cirka 40-50 procent. Det innebär en ökning på mellan 200 000 – 300 000 kr per år. Flera faktorer som kommunen inte har full rådighet över kan dock ha påverkan på nivån på framtida intäkter, exempelvis konjunkturen och vilka typer av upplåtelser det söks tillstånd för.

Förvaltningen bedömer att avgiftsnivåerna som nu gäller de senaste 6,5 åren är låga och hänsyn har inte heller tagits till inflationen under åren som gått. Med den genomsnittliga intäktsökningen förslaget skulle innebära, erhålls en högre täckning av förvaltningskostnaderna som uppstår i samband med handläggning av dessa ärenden. Under 2018 behandlade enheten cirka 150 upplåtelse tillstånd. Tillsammans med andra typer av myndighetsbeslut och yttranden handläggs cirka 500 ärenden per år på enheten.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner samhällsbyggnadskontorets förslag till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats i Alingsås kommun och sänder förslaget vidare till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutet ska skickas till

KS

Markus Thunberg
Avdelningschef Gata-Park

Louice Norén
Utredare Trafik och planering



ALINGSÅS
KOMMUN

Datum: 2019-01-25
Handläggare: Louice Norén
Direktr:
Diariernr: 2019.035 SBN

Samhällsbyggnadsnämnden